

NASTAVNI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO OSJEČKO - BARANJSKE ŽUPANIJE

Služba za javno zdravstvo

Teaching Institute of Public Health for the Osijek-Baranja County

Department of Public Health

31000 Osijek, Drinska 8, Croatia; telefon 031 225 700, telefax 031 206 870; e-mail: zzjz-os@os.htnet.hr

IZVJEŠĆE O UMRLIM OSOBAMA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2024. GODINI

Autor:

***izv.prof.prim.dr.sc. Senka Samardžić, dr.med.
specijalist javnog zdravstva***

Suradnici:

***Alen Imširović, dr.med. specijalist javnozdravstvene medicine
Ivona Javorović, dr.med. specijalizantica javnozdravstvene medicine***

www.zzjzosijek.hr

Osijek, listopad 2025. godine

Umrli prema uzroku smrti u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku u 2024. je zabilježen porast broja umrlih u Osječko-baranjskoj županiji - umrlo je 3.797 osoba; 199 osoba više nego u 2023. godini i 42 osobe manje nego u „predpandemijskoj“ 2019. godini. Od ukupnog broja umrlih u 2024. godini bilo je 47,1% muškaraca (1.789) i 52,9% žena (2.008). Opća stopa mortaliteta iznosila je 14,7 umrlih na 1.000 stanovnika što je nešto više od stope u Hrvatskoj koja je u 2024. iznosila 13,2 umrlih na 1.000 stanovnika. Vodeći uzrok smrti su i dalje bolesti cirkulacijskog sustava, kako za Osječko-baranjsku županiju (umrlo je 1.635 osoba, odnosno 43,1% svih umrlih), tako i za Hrvatsku (umrlo je 20.341 osoba, odnosno 39,8 svih umrlih). Drugi uzrok smrti po učestalosti su novotvorine; uzrokovale su 891 smrt u Osječko-baranjskoj županiji (23,5% svih umrlih) i 13.434 smrti u Hrvatskoj (26,3% svih umrlih). Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma su uzrokovale 7,1% smrtnosti (7,2% u Hrvatskoj), a slijedile su ozljede, trovanja i druge posljedice vanjskih uzroka (5,8% u našoj županiji i 5,2% u Hrvatskoj), mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja (4,6% u našoj županiji i 3,8% u Hrvatskoj), bolesti probavnog sustava (4,2% u našoj županiji i 4,1% u Hrvatskoj) i drugi uzroci (Tablica 1).

Na prvom mjestu uzroka smrti prema skupinama bolesti kod žena su bolesti cirkulacijskog sustava, novotvorine, endokrine bolesti, mentalni poremećaji i ozljede i trovanja (Tablica 1a). Kod muškaraca su najčešći uzroci smrti bile bolesti cirkulacijskog sustava, slijedile su ih novotvorine, ozljede i trovanja, endokrine bolesti, bolesti probavnog sustava, bolesti dišnog sustava i drugi uroci (Tablica 1b.).

Tablica 1. Umrli po skupinama bolesti, udio i stope na 100.000 stanovnika u Osječko-baranjskoj županiji i u Republici Hrvatskoj u 2024. godini

GRUPA BOLESTI (MKB-X)		OBŽ			HR		
		N	%	stopa/ 100.000	N	%	stopa/ 100.000
1	Infektivne i parazitarne bolesti	12	0,3	4,7	274	0,5	7,1
2	Novotvorine	891	23,5	345,3	13.434	26,3	347,0
3	Bolesti krvi i krvotvornih organa, te neke bolesti imunosnog sustava	3	0,1	1,2	38	0,1	1,0
4	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	271	7,1	105,0	3.664	7,2	94,6
5	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	174	4,6	67,4	1.960	3,8	50,6
6	Bolesti živčanog sustava	111	2,9	43,0	1.442	2,8	37,2
9	Bolesti cirkulacijskog sustava	1.635	43,1	633,7	20.341	39,8	525,4
10	Bolesti dišnog sustava	143	3,8	55,4	2.456	4,8	63,4
11	Bolesti probavnog sustava	159	4,2	61,6	2.113	4,1	54,6
12	Bolesti kože i potkožnoga tkiva	2	0,1	0,8	25	0,0	0,6
13	Bolesti mišićnokoštanog sustava i vezivnog tkiva	8	0,2	3,1	133	0,3	3,4
14	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	110	2,9	42,6	1.718	3,4	44,4
15	Trudnoća i porođaj	1	-	0,4	3	-	0,1
16	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	4	0,1	1,6	60	0,1	1,5
17	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	2	0,1	0,8	78	0,2	2,0
18	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo	13	0,3	5,0	264	0,5	6,8
19	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	220	5,8	85,3	2.651	5,2	68,5
22	Kodovi za posebne svrhe (COVID-19)	38	1,0	14,7	426	0,8	11,0
ukupno		3.797	100	1.471,6	51.080	100	1.319,3

*Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2025. god. (DEM-2/24)

**Stope su izračunate prema popisu stanovništva 2021. godine: Državni zavod za statistiku, izvor: <https://popis2021.hr/>

Tablica 1a. Broj umrlih žena po skupinama bolesti, udio i stope na 100.000 žena u Osječko-baranjskoj županiji i u Republici Hrvatskoj u 2024. godini

GRUPA BOLESTI (MKB-X)		OBŽ			HR		
		N	%	stopa/ 100.000	N	%	stopa/ 100.000
1	Infektivne i parazitarne bolesti	4	0,2	3,0	122	0,5	6,1
2	Novotvorine	398	19,8	297,4	5782	22,3	288,1
3	Bolesti krvi i krvotvornih organa, te neke bolesti imunosnog sustava	3	0,1	2,2	19	0,1	0,9
4	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	166	8,3	124,0	2.065	8,0	102,9
5	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	109	5,4	81,4	1.205	4,7	60,0
6	Bolesti živčanog sustava	60	3,0	44,8	745	2,9	37,1
9	Bolesti cirkulacijskog sustava	916	45,6	684,5	11.409	44,1	568,5
10	Bolesti dišnog sustava	67	3,3	50,1	1.079	4,2	53,8
11	Bolesti probavnog sustava	76	3,8	56,8	854	3,3	42,6
12	Bolesti kože i potkožnoga tkiva	1	-	0,7	13	0,1	0,6
13	Bolesti mišićnokoštanog sustava i vezivnog tkiva	6	0,3	4,5	106	0,4	5,3
14	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	72	3,6	53,8	1.022	3,9	50,9
15	Trudnoća i porođaj	1	-	0,7	3	0,0	0,1
16	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	3	0,1	2,2	31	0,1	1,5
17	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	1	-	0,7	37	0,1	1,8
18	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi nevršteni drugamo	2	0,1	1,5	86	0,3	4,3
19	Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	101	5,0	75,5	1.093	4,2	54,5
22	Kodovi za posebne svrhe (COVID-19)	22	1,1	16,4	203	0,8	10,1
ukupno		2.008	100	1.500,5	25.874	100	1.289,4

*Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2025. god. (DEM-2/24)

**Stope su izračunate prema popisu stanovništva 2021. godine: Državni zavod za statistiku, izvor: <https://popis2021.hr/>

Tablica 1b. Broj umrlih muškaraca po skupinama bolesti, udio i stope na 100.000 muškaraca u Osječko-baranjskoj županiji i u Republici Hrvatskoj u 2024. godini

GRUPA BOLESTI (MKB-X)		OBŽ			HR		
		N	%	stopa/ 100.000	N	%	stopa/ 100.000
1	Infektivne i parazitarne bolesti	8	0,4	6,4	152	0,6	8,1
2	Novotvorine	493	27,6	396,9	7.652	30,4	410,3
3	Bolesti krvi i krvotvornih organa, te neke bolesti imunosnog sustava	-	-	-	19	0,1	1,0
4	Endokrine bolesti, bolesti prehrane i metabolizma	105	5,9	84,5	1.599	6,3	85,7
5	Mentalni poremećaji i poremećaji ponašanja	65	3,6	52,3	755	3,0	40,5
6	Bolesti živčanog sustava	51	2,9	41,1	697	2,8	37,4
9	Bolesti cirkulacijskog sustava	719	40,2	578,9	8.932	35,4	478,9
10	Bolesti dišnog sustava	76	4,2	61,2	1.377	5,5	73,8
11	Bolesti probavnog sustava	83	4,6	66,8	1.259	5,0	67,5
12	Bolesti kože i potkožnoga tkiva	1	0,1	0,8	12	-	0,6
13	Bolesti mišićnokoštanog sustava i vezivnog tkiva	2	0,1	1,6	27	0,1	1,4
14	Bolesti sustava mokraćnih i spolnih organa	38	2,1	30,6	696	2,8	37,3
16	Određena stanja nastala u perinatalnom razdoblju	1	0,1	0,8	29	0,1	1,6
17	Kongenitalne malformacije, deformiteti i kromosomske abnormalnosti	1	0,1	0,8	41	0,2	2,2
18	Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i laboratorijski nalazi neuvršteni drugamo	11	0,6	8,9	178	0,7	9,5
19	Ozljeđe, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka	119	6,7	95,8	1.558	6,2	83,5
22	Kodovi za posebne svrhe (COVID-19)	16	0,9	12,9	223	0,9	12,0
ukupno		1.789	100	1.440,4	25.206	100	1.351,4

*Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2025. god. (DEM-2/24)

**Stope su izračunate prema popisu stanovništva 2021. godine: Državni zavod za statistiku, izvor: <https://popis2021.hr/>

Deset vodećih uzroka smrti u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini

Gotovo 58% smrti odnosi se na deset dijagnostičkih entiteta. Među pojedinačnim uzrocima smrti najčešće su posljedice ishemijske bolesti srca (573 umrlih), hipertenzivne bolesti (436), cerebrovaskularnih bolesti (301), dijabetes mellitusa (270) i zloćudnih novotvorina bronha i pluća (214), a slijede nespecifične demencije, zloćudne novotvorine debelog crijeva, kronične bolesti donjeg dišnog sustava, ateroskleroza i prijelom bedrene kosti (Tablica 2).

Tablica 2. Deset vodećih uzroka smrti u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini

r.br.	dijagnoza (MKB X)		N	%
1	I20-I25	Ishemijske bolesti srca	573	15,1
2	I10-I15	Hipertenzivna bolest	436	11,5
3	I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	301	7,9
4	E10-E14	Dijabetes mellitus	270	7,1
5	C33-C34	Zloćudna novotvorina bronha i pluća	214	5,6
6	F00-F03	Nespecifične demencije	124	3,3
7	C18-C21	Zloćudna novotvorine debelog crijeva	120	3,2
8	J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	108	2,8
9	I70	Ateroskleroza	95	2,5
10	S72	Prijelom bedrene kosti	82	2,2
ukupno prvih 10			2.323	61,2
ostale smrti			1.474	38,8
ukupno			3.797	100

*Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2025. god. (DEM-2/24)

**Obrada podataka: Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, 2025.

Kod žena su u 2024. godini vodeći uzroci smrti bili hipertenzivna bolest, ishemijske bolesti srca, dijabetes mellitus, cerebrovaskularne bolesti i nespecifične demencije, a slijedile su zloćudna novotvorina bronha i pluća, ateroskleroza, prijelom bedrene kosti, zloćudna novotvorina debelog crijeva i zloćudna novotvorina dojke (Tablica 2a). U 2024. godini jedna je žena umrla od komplikacija u babinjama (MKB-10: O90).

Tablica 2a. Deset vodećih uzroka smrti kod žena u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini

r.br.	dijagnoza (MKB X)		N	%
1	I10-I15	Hipertenzivna bolest	292	14,5
2	I20-I25	Ishemijske bolesti srca	282	14,0
3	E10-E14	Dijabetes mellitus	165	8,2
4	I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	155	7,7
5	F00-F03	Nespecifične demencije	91	4,5
6	C33-C34	Zloćudna novotvorina bronha i pluća	86	4,3
7	I70	Ateroskleroza	63	3,1
8	S72	Prijelom bedrene kosti	55	2,7
9	C18-C21	Zloćudna novotvorine debelog crijeva	53	2,6
10	C50	Zloćudna novotvorina dojke	52	2,6
ukupno prvih 10			1.294	64,4
ostale smrti			714	35,6
ukupno			2.008	100

*Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2025. god. (DEM-2/24)

**Obrada podataka: Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, 2025.

Kod muškaraca su najčešći uzroci smrti bili ishemijske bolesti srca, cerebrovaskularne bolesti, hipertenzivna bolest, zloćudne novotvorine bronha i pluća, dijabetes mellitus, a slijedile su zloćudne novotvorine debelog crijeva, kronične bolesti donjeg dišnog sustava, zloćudna novotvorina prostate, nespecifične demencije i ateroskleroza (Tablica 2b).

Tablica 2b. Deset vodećih uzroka smrti kod muškaraca u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini

r.br.	dijagnoza (MKB X)		N	%
1	I20-I25	Ishemijske bolesti srca	291	16,3
2	I60-I69	Cerebrovaskularne bolesti	146	8,2
3	I10-I15	Hipertenzivna bolest	144	8,0
4	C33-C34	Zloćudna novotvorina bronha i pluća	128	7,2
5	E10-E14	Dijabetes mellitus	105	5,9
6	C18-C21	Zloćudna novotvorine debelog crijeva	67	3,7
7	J40-J47	Kronične bolesti donjeg dišnog sustava	60	3,4
8	C61	Zloćudna novotvorina prostate	52	2,9
9	F00-F03	Nespecifične demencije	33	1,8
10	I70	Ateroskleroza	32	1,8
ukupno prvih 10			1.058	59,1
ostale smrti			731	40,9
ukupno			1.789	100

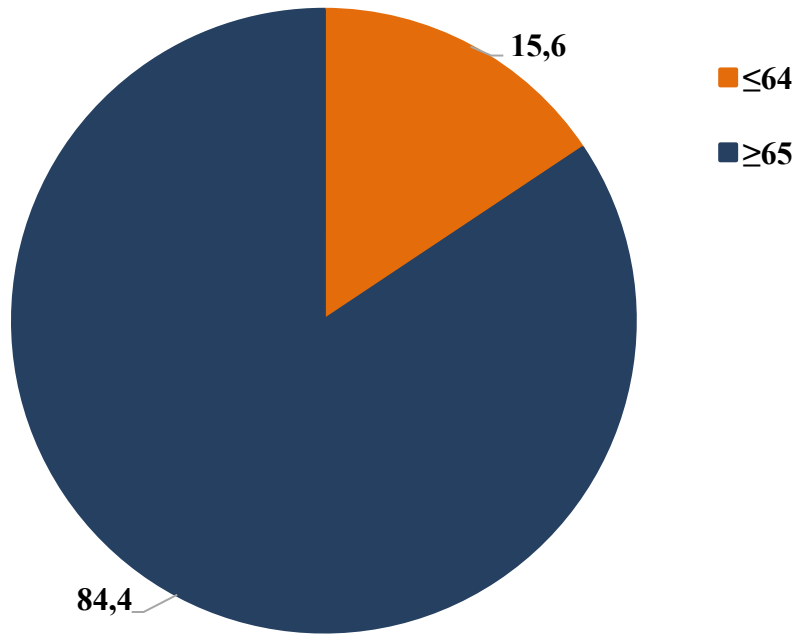
*Izvor podataka: Dokumentacija Državnog zavoda za statistiku, 2025. god. (DEM-2/24)

**Obrada podataka: Nastavni zavod za javno zdravstvo Osječko-baranjske županije, 2025.

Umrli prema dobi i spolu u Osječko-baranjskoj županiji 2024. godine

U Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini umrlo je 3.203 osoba u dobi od 65 i više godina, što iznosi 84,4% ukupno umrlih. 594 umrlih osoba su bile mlađe od 65 godina, odnosno 15,6% ukupno umrlih. (slika 1).

Slika 1. Umrli u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini prema dobi – udio (%)

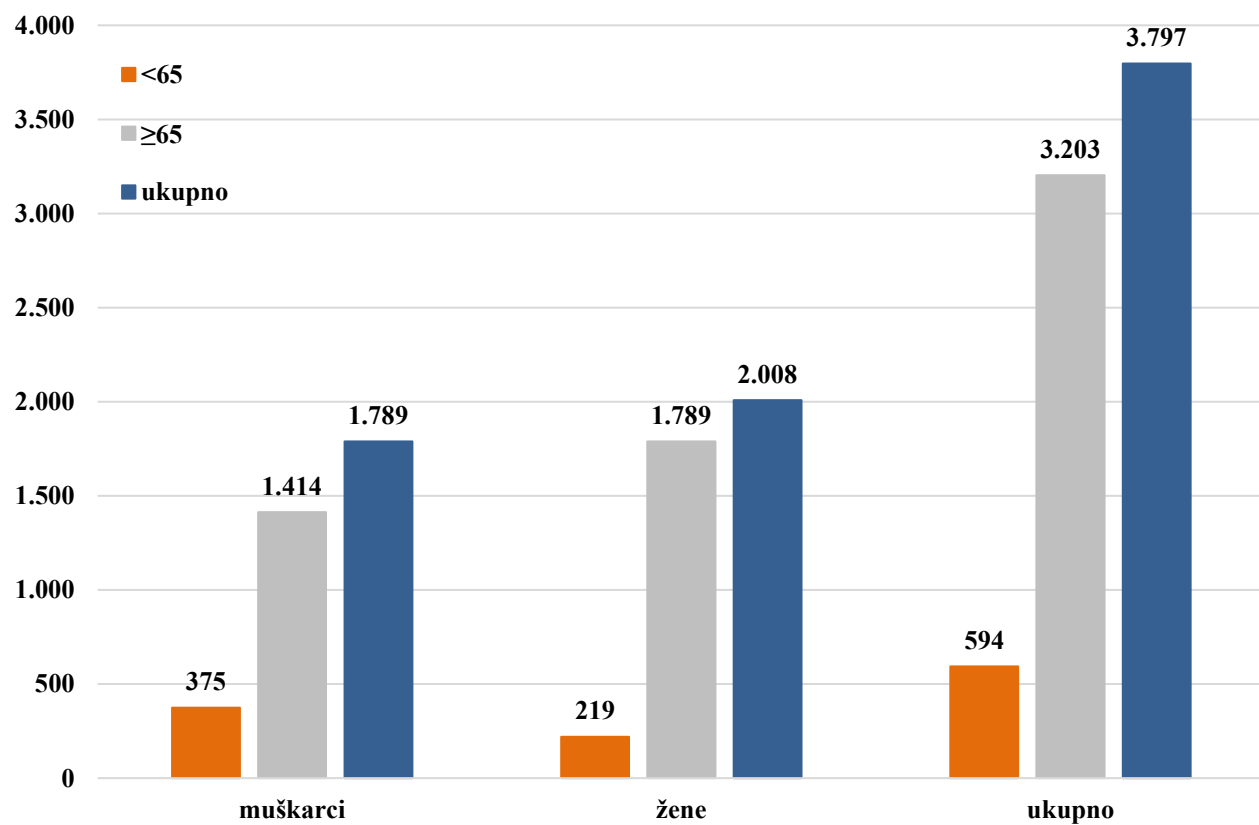

U 2024. godini je u Osječko-baranjskoj županiji umrlo više žena (M=47,1%, Ž=52,9%). Kod mlađih od 65 godina veći je udio umrlih muškaraca (M=63,1%; Ž=36,9%), dok je kod starijih od 65 godina veći udio žena (M=44,1% vs. Ž=55,9%) (Tablica 3, Slika 2).

Tablica 3. Umrli u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini prema spolu i dobi

dob	M	%	Ž	%	UK	%
<65	375	21,0	219	10,9	594	15,6
≥65	1.414	79,0	1.789	89,1	3.203	84,4
ukupno	1.789	100	2.008	100	3.797	100

Slika 2. Umrli u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini prema spolu i dobi

Nasilne smrti u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini

Nasilne smrti posljedica su djelovanja određenog vanjskog uzroka, odnosno ozljede ili otrovanja, a koje mogu nastati nesretnim slučajem, namjernim samoozljeđivanjem (samoubojstva), namjernim ozljeđivanjem (ubojstva), kao i djelovanjem nepoznatog i neutvrđenog uzroka, te posljedica ratnih djelovanja.

Prema pravilima MKB-10, u mortalitetnoj statistici, prometne nesreće označavaju su šiframa V00-V99 te obuhvaćaju nezgode pri svim vrstama prijevoza ako je pri tome uključeno sredstvo koje se koristi za prijevoz. U 2024. godini u Osječko-baranjskoj županiji zabilježeno je 220 nasilnih smrti (85,3/100.000), od toga je 158 nastalo nesretnim slučajem (61,2/100.000), a 35 samoubojstvom (13,6/100.000. (Slika 3)

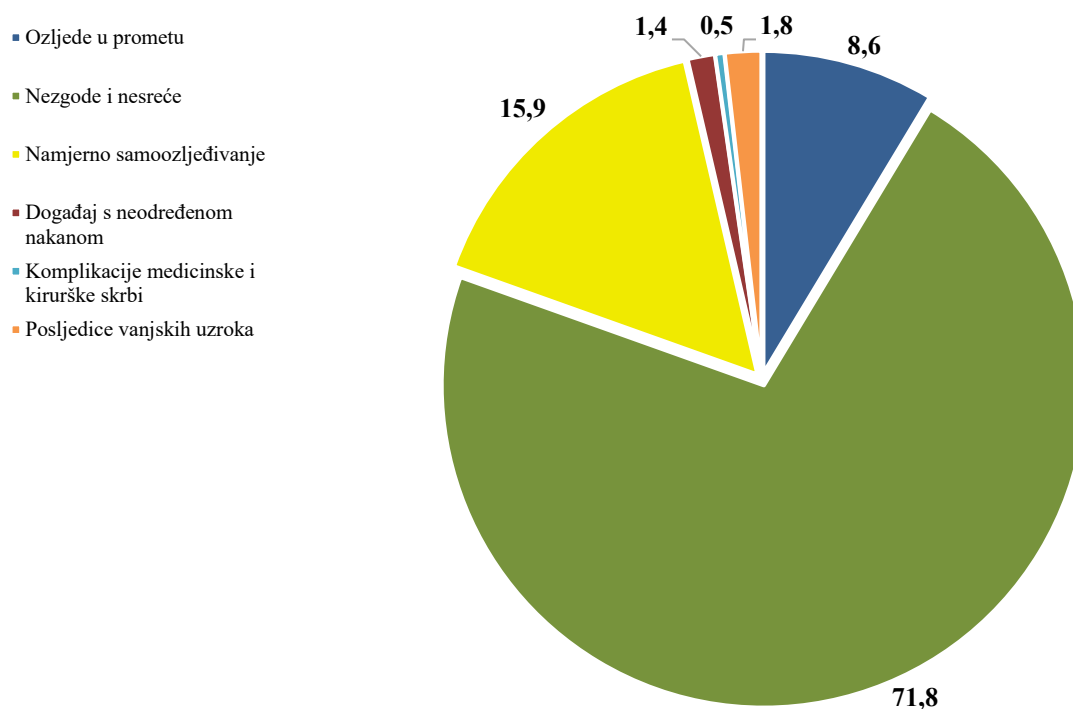
Tablica 3. Udio nasilnih smrti i stopa na 100.000 stanovnika u 2024. godini u Osječko-baranjskoj županiji

dob	M	%	stopa/ 100.000	Ž	%	stopa/ 100.000	ukupno	%	stopa/ 100.000
nasilne smrti	119	54,1	95,8	101	45,9	75,5	220	100	85,3
ostalo	1.670	46,7	1.344,6	1.907	53,3	1.425,0	3.577	100	1.386,3
ukupno	1.789			2.008			3.797		1.471,6

Tablica 3a. Vanjski uzroci smrti i stopa na 100.000 stanovnika u 2024. godini u Osječko-baranjskoj županiji

dob		M	stopa/ 100.000	Ž	stopa/ 100.000	ukupno	stopa/ 100.000
V01-V99	Ozljede u prometu	17	13,7	2	1,5	19	7,4
W00-X59	Nezgode i nesreće	71	57,2	87	65,0	158	61,2
X60-X84	Namjerno samoozljeđivanje	25	20,1	10	7,5	35	13,6
Y10-Y34	Događaj s neodređenom nakanom	3	2,4	-	0,0	3	1,2
Y40-Y84	Komplikacije medicinske i kirurške skrbi	-	0,0	1	0,7	1	0,4
Y85-Y89	Posljedice vanjskih uzroka	3	2,4	1	0,7	4	1,6
ukupno		119	95,8	101	75,5	220	85,3

Slika 3a. Vanjski uzroci smrti u Osječko-baranjskoj županiji u 2024. godini – udio (%)

Nasilne smrti su u ukupnoj smrtnosti žena zastupljene sa 5,0% (stopa 75,5/100.000 žena), dok su kod muškaraca u ukupnoj smrtnosti zastupljene sa 6,7% (stopa 95,8/100.000 muškarca).

Vodeći uzrok nasilnih smrti u 2024. godini bio je prijelom bedrene kosti (37,3%), otrovanje i druge posljedice s vanjskim uzrokom (28,2%), ozljede glave (14,5%), ozljede više dijelova tijela (8,6%) i ozljede grudnog koša (3,2%) (Tablica 4), pri čemu je kod žena prijelom bedrene kosti odgovoran za 54,5% svih nasilnih smrti (Tablica 4b) dok su kod muškaraca otrovanje i druge posljedice s vanjskim uzrokom i ozljede glave odgovorni za 33,6% svih nasilnih smrti (Tablica 4a).

Među nesretnim slučajevima najučestalije su smrti zbog padova 126 (stopa 48,8/100.000) i ozljede u prometu 19 (7,4/100.000), a slijede utapanja, potapanje, gušenje i davljenje 11 (4,3/100.000), izloženost dimu, vatri i plamenu 5 (stopa 1,9/100.000) i ostali čimbenici (Tablica 5).

Tablica 4. Pet vodećih nasilnih smrti u 2024. godini u Osječko-baranjskoj županiji

r.br.	mkb X	ozljede	N	%	stopa/ 100.000
1	S70-S79	bok (kuk) i bedro	82	37,3	31,8
2	T15-T98	otrovanje i dr posljedice s vanjskim uzrokom	62	28,2	24,0
3	S00-S09	glava	32	14,5	12,4
4	T00-T07	više dijelova tijela	19	8,6	7,4
5	S20-S29	grudni koš	7	3,2	2,7
	prvih 5		202	91,8	78,3
	ostalo		18	8,2	7,0
	ukupno		220	100	85,3

Tablica 4a. Pet vodećih nasilnih smrti muškaraca u 2024. godini u Osječko-baranjskoj županiji

r.br.	mkb X	ozljede	N	%	stopa/ 100.000
1	T15-T98	otrovanje i dr posljedice s vanjskim uzrokom	40	33,6	32,2
2	S70-S79	bok (kuk) i bedro	27	22,7	21,7
3	S00-S09	glava	24	20,2	19,3
4	T00-T07	više dijelova tijela	17	14,3	13,7
5	S20-S29	grudni koš	5	4,2	4,0
	prvih 5		113	95,0	91,0
	ostalo		6	5,0	4,8
	ukupno		119	100	95,8

Tablica 4b. Pet vodećih nasilnih smrti žena u 2024. godini u Osječko-baranjskoj županiji

r.br.	mkb X	ozljede	N	%	stopa/ 100.000
1	S70-S79	bok (kuk) i bedro	55	54,5	41,1
2	T15-T98	otrovanje i dr posljedice s vanjskim uzrokom	22	21,8	16,4
3	S00-S09	glava	8	7,9	6,0
4	S30-S39	abdomen, donji dio leđa, leđna moždina i zdjelica	5	5,0	3,7
5	S40-S49	rame i nadlaktica	3	3,0	2,2
	prvih 5		93	92,1	69,5
	ostalo		8	7,9	6,0
	ukupno		101	100	75,5

Tablica 5. Vodeći vanjski uzroci smrti u Osječko-baranjskoj županiji 2024. godine

mkb X	uzrok smrti	N	stopa/ 100.000
W00-W19	pad	126	48,8
V01-V99	ozljede u prometu	19	7,4
W75-W84	gušenje	11	4,3
X00-X09	izloženost vatri	5	2,3
X58-X59	izloženost drugim nespecificiranim čimbenicima	4	1,9
Y85-Y89	posljedice vanjskih uzroka	4	1,9
ostalo		51	19,8
ukupno		220	100